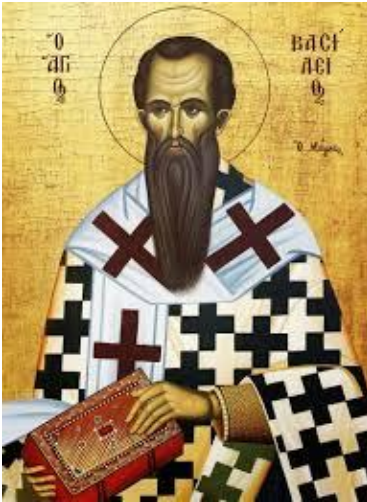

Μέγας Βασίλειος

Βιογραφία

Ο Μέγας Βασίλειος υπήρξε σπουδαίος ιεράρχης και κορυφαίος θεολόγος, γι' αυτό και ανακηρύχθηκε Άγιος και Μέγας. Είναι ένας από τους Πατέρες της Εκκλησίας κι ένας από τους Τρεις Ιεράρχες. Η μνήμη του εορτάζεται την 1η Ιανουαρίου και συνεορτάζεται στις 30 Ιανουαρίου, κατά την εορτή των Τριών Ιεραρχών, μαζί με τους δύο άλλους μεγάλους Πατέρες της Εκκλησίας, τον Γρηγόριο τον Θεολόγο και τον Ιωάννη τον Χρυσόστομο.

Γεννήθηκε το 330 στην Καισάρεια της Καππαδοκίας. Μετά τα μαθήματα που πήρε στην πατρίδα του, ο Βασίλειος στάλθηκε στο Βυζάντιο για ευρύτερες σπουδές. Το 351 πήγε στην Αθήνα, πολιτιστικό κέντρο της εποχής. Σπούδασε ρητορική, φιλοσοφία, αστρονομία, γεωμετρία, ιατρική, φυσική κ.ά. Στην Αθήνα

γνωρίστηκε με τον Ιουλιανό, μετέπειτα αυτοκράτορα του Βυζαντίου και μεγάλο πολέμιο του Χριστιανισμού, και τον Γρηγόριο τον Ναζιανζηνό, με τον οποίο ξεκίνησε μία ιερή φιλία.

Μετά τις σπουδές του στην Αθήνα επέστρεψε το 351 στην Καισάρεια, όπου άσκησε το επάγγελμα του ρήτορα, όπως και ο πατέρας του. Πολύ γρήγορα ξεκίνησε ένα πνευματικό ταξίδι για να γνωρίσει τους ασκητές και να σπουδάσει τον μοναχισμό. Τόσο πολύ γοητεύτηκε από την αυστηρή ασκητική ζωή, ώστε πήγε στον Πόντο κι έζησε μοναχός στην έρημο για μία πενταετία (357-362).

Σκόπευε να μείνει οριστικά εκεί, όμως ο θάνατος του επισκόπου Καισαρείας Ευσέβιου, του άλλαξε τα σχέδια. Ο λαός της Καισαρείας ζήτησε να τον διαδεχθεί ο Βασίλειος και μετά την εκλογή του αναγκάστηκε να επιστρέψει στην Καισάρεια. Παρέμεινε για εννέα χρόνια επίσκοπος Καισαρείας και άφησε σπουδαίο έργο. Ίδρυσε μία σειρά από φιλανθρωπικά ιδρύματα, που έγιναν γνωστά ως «Βασιλειάδα», η οργάνωση των οποίων για την περίθαλψη των φτωχών και των ασθενών αποτέλεσε υπόδειγμα πνευματικής προσφοράς και κοινωνικής δράσης.

Ο Μέγας Βασίλειος υπήρξε πολυγραφότατος συγγραφέας, με καθοριστική συνεισφορά στη διατύπωση του δόγματος της Αγίας Τριάδας, ενώ συνέταξε και Θεία Λειτουργία («Λειτουργία του Μεγάλου Βασιλείου»). Τα έργα του διακρίνονται σε δογματικά, αντιαρετικά, ασκητικά, πρακτικά, ομιλίες και επιστολές. Σε όλη τη σύντομη ζωή του αγωνίστηκε για την ενότητα της Χριστιανικής Εκκλησίας, που μαστιζόταν στην εποχή του από θεολογικές έριδες σχετικά τις δοξασίες του Αρείου. Πέθανε την 1η Ιανουαρίου του 379 σε ηλικία 49 ετών και τάφηκε με μεγάλες τιμές.

Σοφές ρήσεις

Ένα απόφθεγμα του Μέγα Βασιλείου που με άγγιξε ήταν: «Οι μέλισσες οὔτε σὲ ἄλλα τὰ ἄνθη πλησιάζουν οὔτε προσπαθοῦν νὰ τὰ σηκώσουν ὀλόκληρα, ἀλλὰ παίρνουν ὅ,τι τοὺς εἶναι χρήσιμο καὶ φεύγουν.» Ἐτσι, πιστεύω πως πρέπει να ζούμε και τη ζωή μας, να μαθαίνουμε συνεχώς και να παίρνουμε ὅτι θεωρούμε χρήσιμο για εμάς και για να γίνουμε καλύτεροι.

Το ἔθιμο της βασιλόπιτας

Επίσης, το σημαντικό φιλανθρωπικό έργο του Μέγα Βασίλειου και η γενναιοδωρία του αναδεικνύονται και από το χριστιανικό έθιμο της βασιλόπιτας που κόβουμε κάθε χρόνο ανήμερα στη γιορτή του, την Πρωτοχρονιά. Στα χρόνια του

Ιουλιανού του Παραβάτη, όταν το Βυζάντιο κήρυξε τον πόλεμο στην Περσία, ο Ιουλιανός πέρασε με τον στρατό του από την Καισαρεία. Τότε διέταξε να φορολογήσουν ὅλη την επαρχία και τα χρήματα αυτά θα τα έπαιρνε επιστρέφοντας για την Κωνσταντινούπολη. Ἐτσι, οι κάτοικοι αναγκάστηκαν να δώσουν ὅ,τι είχε ο καθένας χρυσαφικά νομίσματα κ.λπ. Ὅμως ο Ιουλιανός σκοτώθηκε ἄδοξα σε μια μάχη στον πόλεμο με τους Πέρσες, ἔτσι δεν ξαναπέρασε ποτέ από την Καισαρεία. Τότε ο Ἅγιος Βασίλης ἔδωσε εντολή και από τα μαζεμένα χρυσαφικά τα μισά να δοθούν στους φτωχούς, ἕνα μικρό μέρος κράτησε για τις ἀνάγκες των ἰδρυμάτων της Βασιλειάδος, και τα υπόλοιπα τα μοίρασε στους κατοίκους με ἕνα πρωτότυπο τρόπο: ἔδωσε εντολή να ζυμώσουν ψωμιά και σε κάθε ψωμί, ἔβαλε ἀπὸ ἕνα νόμισμα ἢ χρυσαφικό μέσα, κατόπιν τα μοίρασε στα σπίτια, ἔτσι τρώγοντας οι κάτοικοι τα ψωμιά ὅλο και κάτι ἔβρισκαν μέσα. Ἐτσι, γεννήθηκε το ἔθιμο της πίτας που ονομάστηκε βασιλόπιτα.

Για μένα..

Ο Μέγας Βασίλειος ενώ καταγόταν από μια εύπορη οικογένεια δεν αρκέστηκε σε μια προνομιούχα ζωή αλλά ήθελε να προσφέρει στους συνανθρώπους τους και να βοηθήσει αυτούς που βρίσκονταν σε δυσκολία. Κατά τη γνώμη μου, το σπουδαιότερο έργο του ήταν η Βασιλειάδα καθώς έδειχνε την ανιδιοτέλεια του Αγίου. Επίσης, είχε εξέχουσα μόρφωση και οι γνώσεις του βοήθησαν πολύ την Εκκλησία καθώς ενέπνευσε τους πιστούς και βοήθησε σημαντικά στον αγώνα ενάντια των αιρέσεων. Η φιλανθρωπία του και η ανάγκη του να αποκτήσει ὅσες περισσότερες γνώσεις μπορεί αποτελούν παράδειγμα προς μίμηση.

Βασιλική Τσαρπάλα

(A4)